

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristökeskus
Oulu

04. 08. 2011

Dnro POPELY

Esiselvityshanke Järvelän kylätalon ja
Järvikylän-Levonperän kylien toiminnan kehittämiseksi
Hanke nro 9606

LOPPURAPORTTI

1. Hankkeen toteuttaja Levonperän Maamiesseura ry
2. Esiselvityshanke Järvelän kylätalon ja Järvikylän-Levonperän kylien toiminnan kehittämiseksi. Hankenumero 9606.
3. Raportti

3.1 Hankkeen tavoitteet:

Parantaa asukkaiden viihtyvyyttä omalla kylällä, saada me-henki syttymään. Nauttia siitä, että maalla on mukavaa!

Tehdä kylätalosta kaikkien kyläläisten yhteinen harrastus- ja tapaamispaikka. Herättää nukkuvat kyläläiset, saada toimijoita lisää talkoisiin ja tapahtumiin.

Yhtenä hankkeen osa-alueena on ollut Levonperän Maamiesseura ry:n, Levonperä-Järvikylän Maa- ja kotitalousnaisten ja Levonperän Kyläyhdistyksen lakkauttamiset sekä uuden yhden yhdistyksen perustaminen niiden tilalle.

3.2 Hankkeen toteutus:

Järjestettiin kylätalolle huonekalu- (lähinnä sänky) ja patjakeräys. Tiedottaminen paikallislehdissä poiki aina yhteydenottoja, sänkyjä, vuodesohvia, patjoja ja mattoja saatiin todella mukavasti. Kalusteet, patjat ja matot ovat pääasiassa käytettyjä ja siistejä, otettu vastaan sillä periaatteella että käyttäisinkö itse tätä, nukkuisinko itse tässä. Patjojen ja sänkyjen tärkeys on tullut ilmi siinä, että majoitusta on myös kysely kylätalon tiloihin. Lisäkäyttö taas lisää kylätalon käyttöä ja sen kuluihin saadaan tuloja.

Projektipäällikkö kutsui nuoret ja kouluikäiset lapset kylätalolle yhteiseen suunnittelu-kokoukseen. He perustivat Siniruusut ryhmän, valitsivat sille vastuuhenkilön, Niina Santonen, ja vastuu-aikuisena toimi projektipäällikkö. Projektipäällikkö avusti ryhmää suunnittelemaan ja ideoimaan toimintaa ja auttoi alkuun iltojen ”pyörittämisessä”, kunnes linnunpoikasten siivet kantoivat tarpeeksi itsenäiseen lentoon. Vanhempia ja kylän aikuisia haastettiin mukaan silloin tällöin yhteiseen toimintaan: leivottiin, pelattiin sählyä, askarreltiin ja oltiin läsnä.

Nuorten harrastaminen kylällä on siis saatu toimimaan. Nuoret ja alle koulu-ikäiset lapset kokoontuvat kylätalolla tiistaisin klo 17-19 ja perjantaisin klo 18-21. Osallistujia illoissa on ollut 3-14, nuorin heistä on 6 v ja vanhin täyttää 16 v. Koulujen lomien aikaan heistä osa on myös yöpynyt kylätalolla. Nuoret siis perustivat Siniruusut toimintaryhmän ja hakivat Nuorisoleaderista marraskuussa 2010 rahoitusta harrastusvälineiden hankintaan. Heille myönnettiin täysi rahoitus 500€. Omavastuu osuus, 55 €, päätettiin antaa kylätalon tililtä Siniruusuille. Yhdessä suunniteltiin ostettavat harrastusvälineet ja ne myös tilattiin yhdessä. Siniruusut ostivat rahoilla käyttöönsä Wii pelikonsolin ohjaimineen, pienen pingispelin sekä lautapelejä. Kylätalon jääkiekkokaukaloa, jonka kylän miehet jäädyttävät ja kunnan jäämatti huoltaa satunnaisesti, nuoret käyttävät myös ahkerasti. Siniruusut ovat järjestäneet Isäinpäivä juhlan kylätalolla, he leipoivat, harjoittelivat ohjelmat ja ottivat vieraat vastaan. Puurojuhlassa 19.12. Siniruusut esittivät joulunäytelmän.

Siniruusut tapaamassa kävi myös Nuorisokoordinaattori Johanna Kiviniemi. Toukokuun loppuun mennessä ryhmä aikoo hakea rahoitusta ainakin ulkopelivälineisiin.

Naisten jumppa aloitettiin vuodenvaihteessa, osallistujia oli ensin ihan mukavasti, vaikkei asiasta paljon tiedotettu. Osallistujia ei juuri nyt ole, piha ja muut kevättyöt kutsuvat paremmin. Projektipäällikkö on laittanut kansalaisopistolle ehdotuksen, että kylätalolle saataisiin harrastuspiiri tai -piirejä. Selkeästi kaivataan osaavaa vetäjää jumpalle. Miesten jumppa ei lähtenyt ainakaan vielä käyntiin, vetäjän puutteessa.

Kaluston ja astiaston inventointia toteutettiin myös. Astiat ja kalusto luetteloidtiin tarkasti määrin ja mitoin. Osa kalustosta myös tallennettiin kuvallisesti, ja luetteloa voi antaa

vuokraajille jotta he näkevät suoraan millaista kalustoa talolla on. Inventointi olisi hyvä jatkossa suorittaa vuoden kahden välein, jotta tiedetään tarkasti mitä käytettävissä on, mitä tarvitsee hankkia uutta tai lisää.

Kylätalon yläkerran luokkahuoneeseen kerättiin kotien nurkista pölyttymästä kuntoiluvälineitä kyläläisten käyttöön, ja niitä on käytetty.

Hirvipeijaisissa ja Puurojuhlassa projektipäällikkö toteutti kyselyn tapahtumien osallistujille. Kyselyssä tiedusteltiin minkälaista toimintaa vastaaja haluaisi kylätalolle, olisiko vastaaja halukas osallistumaan talkoisiin, tapahtumien järjestämisiin. Osallistuminen kirjallisesti oli niukkaa, mutta sanallisesti monikin oli valmis palautetta antamaan. Kylätalo koetaan tärkeänä harrastamispaikkana sekä tilaisuudet koetaan todella tärkeinä tilaisuuksina tavata kyläläisiä. Talkoisiin useimmat ovat valmiina jos aikataulu sopii. Talkoiden vastuuhenkilöitä sitä vastoin on vaikea löytää, syynä ilmeisesti pelko että joutuu itse tekemään kaiken. Vastuuhenkilöiden löytäminen eri tapahtumille ja talkoille olisi kuitenkin hyvin tärkeää, tämän hetken aktiivisimmat alkavat väsyä jatkuvaan organisoimiseen ja väen liikkeelle saamiseen. Yhtenä ongelmana on myös ihmisten tavoitettavuus, puhelin on hyvä, mutta kuitenkin jatkuva soittelu ja viestittely on kallista. Tämän takia olisi tärkeää pitää kylän nettisivut päivitettyinä ja muistuttaa niistä kyläläisille. Kaikilla ei tietysti ole mahdollisuutta nettisivuja käyttää, mutta suurin osa saisi kuitenkin sitä kautta tiedot tapahtumista. Lopuille tieto menisi edelleen puhelimitse tai kirjeitse. Alueen asukkaat asuvat laajalla alueella, joten viestien postilaatikkoon jakelu on iso urakka, samoin postimaksulliset kirjeet ovat kustannussyistä poissuljettu. Kylän ilmoitustaulua on vähitellen aktivoitu käyttöön ja se olisi tarkoitus sulan maan aikana siirtää paremmalle paikalle, josta se pistäisi paremmin silmään ja sitä opitaan jälleen seuraamaan.

Yhdistysten lakkauttaminen ja uuden yhdistyksen perustaminen työllisti eniten projektissa. Sääntöjen laatiminen Kalajanjoen Maaseutuseura ry:lle ja sen jaostoille (Naisjaosto, Nuorisajaosto ja MC Puraperä -jaosto) oli todella aikaa vievää. Neljät eri säännöt saada sopimaan keskenään ja myöskin toimimaan käytännössä. Purkukokouksia pidettiin joulukuussa 2010, tammikuussa 2011 sekä maaliskuussa 2011. Kyläyhdistyksen purku piti pitää sääntöjen mukaan vasta kevätkokouksen yhteydessä. Kokous päätti yksimielisesti purkaa Levonperän Kyläyhdistyksen ja sen varat ja omaisuus siirretään sääntöjen määräämällä tavalla.

Projektipäällikkö teki sääntöehdotukset, joita käsiteltiin myös purkukokousten yhteydessä sekä varsinaisessa perustamiskokouksessa. Säännöt on hyväksytty emäseurassa ja jaostoissa, ja toivottavasti hyväksytään aikanaan PRH:ssa.

Tuki projektiin oli haettu Levonperän Maamiesseura ry:n nimissä, joten purkautumis- päätöksestä huolimatta yhdistys puretaan patentti- ja rekisterihallitukseen vasta kun loppu tukirahoitus on saatu (näin meiltä toivottiin). Asia tarkistettiin PRH:n lakimieheltä, mitään aikarajaa purkamiselle ei ole, päätös voitiin siis tehdä suunnitellusti, ilmoitus vain toimitetaan myöhemmin PRH:n. Eletään siis tavallaan rinnakkain uutta ja vanhaa yhdistystä. Uusi yhdistys, jonka nimeksi perustamiskokouksessa tuli Kalajanjoen Maaseutuseura, rekisteröidään vasta myöhemmin, kun purkuilmoitukset on tehty ja omaisuudet ja varat voidaan siirtää uuden yhdistyksen käyttöön. Kaikki on valmiina, ainoastaan siis "viimeinen silaus" puuttuu. Projektin aikana purkautumis- ja perustamisasioita projektipäällikkö selvitteli mm. Patentti- ja rekisterihallitukselta, Maanmittaushallitukselta, maistraatista. Työ yritettiin tehdä niin perusteellisesti ettei muuta tehtävää enää juurikaan ole.

Kylän internet sivut saatiin päivitettyä, edellinen päivitys v. 2005. Kylätalosta valmistui kaksi eri esitettä, joita voi esim. hyödyntää internetissä tai jossain vaiheessa painattaakin.

Kyläläiset ja Reisjärven 4H lähtevät mukaan Nuorisokoordinaattori Johanna Kiviniemen innostamana ja auttamana mukaan EVS yhteistyöhön. Sen kautta saadaan eurooppalainen nuori muutamaksi kuukaudeksi vieraaksi. Hän majoittuisi kylätalon

asunnossa, toimisi Siniruousujen kanssa, osallistuisi kylän yhteisten tapahtumien järjestämiseen jne. 4H:ssä hän toimisi ohjaajan apuna sekä tekisi mahdollisia muita tehtäviä. Tarkemmat suunnitelmat tehdään kun selviää, akreditoituko KeskipisteLeader vastaanottavaksi tahoksi.

Kylätalo on varsin hyväkuntoinen, mutta jotkin remontit olisi tehtävä mahdollisimman pian (mm. invaluiska, poistetun ilmastoinnin ulosviennin korjaus), toisia remontteja voidaan siirtää muutamilla vuosilla. Rahoituksena voisi olla yksi vaihtoehto EU-tuki. Tärkeintä olisi saada omistajayhdistyksen johtokunnat suunnittelemaan saman pöydän ääreen rauhassa rahoitusta. Tosiasia on, että tämänhetkisillä tapahtumilla ja vuokrauksilla saadaan käyttökustannukset katettua, mutta ylimääräistä ei jää remontteja varten. Talkoolaisiakin löytynee, mutta osa remonteista vaatinee myös palkallisia työntekijöitä.

Toisaalta esimerkiksi ulko-ovien vaihto vie rahaa, mutta säästää taas käyttökustannuksissa lämmönsäästönä. Osa mahdollisista remonteista parantaisi ehkä eniten käyttömukavuutta, esimerkiksi keittiön muutostyöt.

Tiedottaminen tärkeää, projektin aikana on ollut 14 lehtijuttua liittyen tavalla tai toisella projektiin. Lehtijutut ovat tuoneet niin hanketta kuin kylää ja kyläläisiä tutuiksi lukujoille sekä tiedottaminen kyläläisille on tuonut aktiivisuutta kyläläisiin sekä tunnetta että me ja meidän kylä olemme tärkeitä ja aktiivisia.

3.3 Hankkeen aikataulu

Projektipäällikkö on hoitanut useita asioita rinnakkain. Syys-talviaika on hyvä hoitaa muiden kyläläisten kanssa asioita. Maatalousvaltaisessa kylässä säät sanelevat työt. Kesäaikana on myös muiden alan ihmisiä vaikea tavoittaa mm. lomien takia. Aikataulut on hyvä tehdä joustava.

3.4 Hankkeen resurssit

Ehdottomasti välttämätön on ollut projektipäällikön palkkaus näin laajaan työhön. Kukaan tuskin olisi valmis vapaaehtoisena tekemään tai edes ehdi tekemään näin laajaa työtä oman työn ohessa. Olen myös huomannut että ennestään vahva osaaminen yhdistysten parissa sekä isojenkin tapahtumien järjestäminen antaa rohkeutta ja uskallusta kysyä asioita, myös niitä tyhmiä kysymyksiä, on uskallettava kysyä. Ehdottoman tärkeä on tietokone, nopeuttaa kirjaamista, taltiointia. Ehdottoman tärkeä on myös toimiva nopeahko internet yhteys. Sähköpostin avulla sekä netissä esim. viranomaisten sivuilta saa monta tärkeää tietoa.

3.5 Hankkeen toteutuksen organisaatio

Projektipäällikkö hoiti tehtävien valmistelun itsenäisesti, sen jälkeen hän oli yhteydessä Maamiesseuran johtokunnan jäseniin tai muihin tarpeellisiin tahoihin. Kokouksissa projektipäällikkö raportoi sen hetkisestä tilanteesta ja suunnitelmista. Tietoa jaettiin myös sähköposteilla sekä lehtien välityksellä laajemmallekin. Lisäksi projektipäällikkö tiedotti tapahtumista tapaamisissa ja talkoissa. Maamiesseuran johtokunnan palaute oli tärkeää hankkeen toteuttamiseksi, tehtiin yhdessä.

3.6 Hankkeen kustannukset ja rahoitus

Maamiesseuran tilit ovat olleet ahkerassa käytössä, ilman vakaata rahatilannetta on aika vaikea toteuttaa rahoitusta ilman lainanottoa projektia varten. Ennakkorahoitus saapui nopeasti. Suurin menoerä on tietysti projektipäällikön palkka sivukuluineen. Budjettia tehtäessä on vaikea laskea tarkkaan eri kulut, mutta maksatusvalmistelija onneksi kertoi että rahoja voi siirtää toisesta kohdasta toiseen.

3.7 Hankkeen raportointi ja seuranta

Projektipäällikkö tiedotti sähköposteilla, tapaamisissa, talkoissa, kokouksissa ja lehdissä kylätalon projektista.

3.8 Hankkeen toteutusoletukset ja riskit

Toteutus on sujunut suurin piirtein suunnitellun mukaan. Yksi suurehko yllätys on ollut talkoovastuuhenkilöiden löytäminen. Ei ilmeisesti uskalleta sitoutua. Yhdistysten purkamiset ja yhden perustaminen sujui hyvin, yksimielisesti.

Riskeinä tällä hetkellä koen juuri talkoiden vastuuhenkilöiden löytymättömyys. Samoin korjauskohteiden rahoitus saattaa olla tiukassa yhdistysten rahoista, olisiko tukea saatavissa esim EU:lta? On myös hyväksyttävä se etteivät kaikki kylän asukkaat halua toimia mukana tapahtumissa, osa haluaa osallistua myös järjestelyihin, osa vain käymällä tilaisuuksissa. On oltava tyytyväinen siihen, että jokaisella on mahdollisuus tulla mukaan jos haluaa.

3.9 Yhteistyökumppanit

Hankkeen yhteistyökumppaneina ovat kyläläiset, paikallislehdet Reisjärvi-lehti ja Maaselkä, 4H yhdistys sekä Keskipiste Leaderin auttava henkilökunta.

4.0 Hankkeen tulokset ja vaikutukset

Hanke vaikutti myönteisesti ihmisten viihtyvyyteen kylällä, saatiin jo nyt toimivia tapaamisia. Ennen kaikkea löytyi taas uutta virtaa ja jaksamista, etenkin ennestäänkin aktiivisille. Harrastaminen mahdollistui ja mahdollistuu myös omalla kylällä, muiden kyläläisten kanssa. Saatiin ja saadaan tiivistettyä me-henkeä. Vaikka projekti nyt päättyy, se tavallaan kuitenkin jatkuu. Hankkeen myötä asuinalueemme on huomattu paremmin myös kuntarajan toisella puolella, Haapajärvellä. Kalakankaan koulu lakkautettiin keväällä ja Kalakankaan aktiivinen kyläyhdistys on vailla toimitiloja, he ovat alustavasti tiedustelleet niitä kylätaloltamme. Yhteistyö heidän kanssaan alkanee kun ovat toipuneet kyläkoulun lakkautustaistelusta. Jonkin verran yhdessä on jo toimittu mm. hirtteijaisissa.

4.1 Esitykset jatkotoimenpiteiksi

Hanke on ollut todella mielenkiintoinen toteuttaa. Hankkeen myötä tulleita ideoita ja tapaamisia sekä erilaisia kylän yhteisiä tapahtumia on syytä pitää edelleen "elossa" ja voimissaan. Ei saa nukahtaa vaan pitää edelleen kehittyä ja kehittää eri toimintoja. Uudet kyläläiset on muistettava houkutella mukaan.

Kylätalon eri remonttien toteutus on varmastikin asia nro 1 seuraavaksi. Kiinteistöä ei kannata päästää menemään huonoon kuntoon ja kyläläiset todella tarvitsevat paikan ja yhteisen tilan. Remontin rahoitus on pohdittava yhdessä omistajaseurojen kanssa. Olisiko mahdollista hakea EU-rahoitusta, josta oma osuus suoritettaisiin talkoilla? Kuka sitoutuu ja ehtii sitoutua vastuuhenkilöksi?

Levonperällä 2.5.2011

Eija Siniluoto
hankkeen projektipäällikkö